

In memoriam Charles Fierz

Polona Vreča*

Decembra 2025 je v 67 letu umrl Charles Fierz, znanstvenik iz Davosa v Švici, ki se je posvečal raziskavam na področju fizike snega. Charles je bil pomemben član IUGG (International Union of Geodesy and Geophysics) in je sodeloval pri ustanovitvi IACS (International Association of Cryospheric Sciences), kjer je opravljal različne funkcije. Pri IACS je vodil Sekcijo za sneg in plazove in bil tudi predsednik. Na skupščinah IUGG in IACS je uvedel dogodek »Festa Cryospherica« za praznovanje IACS. Njegova predanost delu in raziskavam na področju znanosti o snegu in ledu je bila nagrajena leta 2023 z imenovanjem za častnega člana IACS.

Charles je bil zaposlen na WSL Institute for Snow and Avalanche Research v Davosu v Švici, kjer je s svojim znanjem pomembno prispeval k razvoju odprtokodnega modela SNOWPACK (<https://snowpack.slf.ch/>), ki predstavlja pomembno orodje za modeliranje snežne odeje na osnovi meteoroloških parametrov. Zelo pomembno je bilo njegovo delo na področju klasifikacije sezonskega snega, kjer je pod njegovim vodstvom nastala v letu 2009 pri UNESCO izdana Mednarodna klasifikacije sezonskega snega na tleh (International Classification for Seasonal Snow, Slika 1), prevedena v francoščino, španščino, ruščino in nemščino. Pomemben je bil tudi njegov prispevek v projektu Global Cryosphere Watch (GCW), ki se izvaja v okviru Svetovne meteorološke organizacije (WMO).

Slika 1: Mednarodna klasifikacije sezonskega snega na tleh (Fierz et al., 2009)

Charles je vztrajno spodbujal raziskovalce k pridružitvi IACS in je pomembno prispeval s svojo podporo k nastanku Sekcije za kriosfero pri Slovenskem združenju za geodezijo in geofiziko (SZGG). Prva pobuda za nastanek Sekcije za kriosfero je nastala 2012 na letnem srečanju SZGG. Charlesa sem nato istega leta spoznala na letni skupščini »European

* Odsek za znanosti o okolju, Institut "Jožef Stefan", Jamova cesta 39, 1000 Ljubljana

Geosciences Union« (EGU), kjer sem se udeležila sestanka IACS. Kljub temu, da se je z raziskavami snega v Sloveniji ukvarjalo veliko različnih strokovnjakov, Slovenija v IACS ni bila vključena. Charles nas je zato na EGU srečanju dodatno spodbudil in v nadaljevanju tekom srečanj v Davosu pomagal pri urejanju formalnosti, da je Slovenija leta 2013 postala formalna članica IACS.

Druženje s Charlesom je bilo zelo posebno, mirno, natančno, zanesljivo in vsako srečanje je prineslo nekaj novega in zanimivega, predvsem pa spodbudo, da je vredno vztrajati. Podrobneje me je seznanil z Mednarodno klasifikacijo sezonskega snega in mi tudi na praktičnih primerih tekom izpopolnjevanja v Davosu pomagal identificirati lastnosti snežne odeje. Žal po letu 2014 z raziskavami izotopske sestave snežne odeje nismo nadaljevali, zato ostaja vprašanje povezanosti med fizikalnimi lastnostmi snežne odeje, morfologijo snežnih in ledenih kristalov ter njihovo izotopsko sestavo izziv za prihodnost, sploh v okoljih kot je Slovenija, kjer se metamorfoza snežne odeje zaradi temperaturnih nihanj prične zelo hitro. Nazadnje sem Charlesa srečala na skupščini IUGG v Berlinu leta 2023, kjer mi je povedal, da svojo kariero na WSL zaključuje. Žal bo na prihodnjih skupščinah IUGG ostal le spomin na zelo posebnega raziskovalca kriosfere.

Naj Charles Fierz ostane s svojim pomembnim prispevkom k ustanovitvi Sekcije za kriosfero in velikim vplivom na mednarodni razvoj na področju znanosti o snegu in ledu v trajnem spominu tudi pri Slovenskem združenju za geodezijo in geofiziko. Naj počiva v miru.